

לתגובות והערות: שגיא 054-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבָת: 19:25

יְצִיאַת הַשָּׁבָת: 20:28

ר"ת: 20:58

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 350 9.6.2018 - כו' סיוון תשע"ח

וְהוֹשִׁיעַ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִבְרָא בָנוּ

פְּרִשְׁת - שְׂכֹחַ לָךְ

לא פשוט להיות פשוט- הרב אפרים שרבני שליט"א ('מחנה אפרים')

כותב רבינו בעל 'הארחות צדיקים' כי 'הענווה שורש העבודה'- הכל מתחיל שם 'ומעשה קטן של הענווה מתקבל אצל הקב"ה אלף ידות יותר ממעשה גדול של הגאווה'. זו העטיפה הכי יפה שיהודי יכול לעטוף לקב"ה את המצווה, עטיפה של ענווה, עטיפה של פשטות. זו העבודה האמיתית, להיות אדם פשוט, לא להרגיש עליונות.

הרב שלמה וולבה זצ"ל לא הסכים שיחרטו על מציבתו את המילה זצ"ל אלא ז"ל, כמו יהודי פשוט.

והנביא מספר שלאחר שיחזקאל הנביא זכה לראות מראות אלוקים: "וְאֲנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה עַל נְהַר כְּבַר נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאֶה מַרְאֵת אֱלֹהִים", הקב"ה קורא ואומר לו: 'בֶּן אָדָם עֲמֹד עַל רִגְלֶיךָ וְאֶדְבֵר אִתְּךָ'. ומסביר המצודת דוד: 'קראו בן אדם שלא יחשוב עצמו לאחד מן המלאכים'- הקב"ה אמר ליחזקאל נחרצות, שתדע שאם התמונות האלו יגרמו לך לקצת התרוממות רוח, ואפילו לקמצוץ של זחיחות הדעת שזכית להעפיל לגבוהות, היה עדיף שלא הייתי מראה לך את התמונות, כי אני מעדיף את ה'פשוט' של האתמול, אני רוצה בֶּן אָדָם.

וכך כותב בספר 'כד הקמח': 'נצטווה הכהן הגדול בכבודו ובעצמו להרים את הדשן מעל המזבח בעודו לובש שמונה בגדי כהונה כדי שלא יתגאה בכהונתו ובמעלתו הרמה, אלא ילמד להכניע עצמו'- הקב"ה מבקש מהכהן הגדול לנקות, לקחת כף ולהרים אפר של גחלים בעודו לבוש בשמונה בגדים מלכותיים, וזאת כדי שלא תזווח דעתו עליו, כי לא משנה איזה תפקיד רם דרג יש לך, או איזה מנכ"ל אתה, אני רוצה שיהא מהכבוד שלך גם לנקות, לעשות כלים, כי אדם גדול זה אדם שיודע להרגיש קטן, לטעום טעם של 'כלום'. וכך היה הנוהג בישיבת 'קלם', שהבחור שהיה 'המצטיין' ובעל ההישגים הגדולים היה זוכה לטאטא את הישיבה, העילוויים האמיתיים היו זוכים להחזיק מקל ומטאטא כי זו גדולה, להיות רחוק מראוותנות, להיות רחוק מעליונות.

סיפרה העוזרת בביתו של חכם בן ציון אבא שאול זצ"ל שבאחד מן הימים צלצל הטלפון, היא הרימה את השפופרת, ושמעה קול של אשה המבקשת את עזרתו של הרב. היא הגישה לרב את השפופרת והרב שאל: 'כן, מה השאלה?'. 'את הרב אני צריכה', אמרה האשה. 'כן, מה רצית?', חזר ושאל הרב. 'אני מבקשת לדבר עם הרב'. הרב שוב עונה: 'כן, מה רצית?'. העוזרת אשר עמדה מן הצד בתימהון, ניגשה לרבנית ושאלה: 'מדוע הרב לא אומר לה שהוא הרב, והיה מסיים עם הסיפור הארוך הזה ברגע?'. ענתה לה הרבנית: 'הסיפור הארוך הזה הוא לא מהיום, אני חיה עשרות שנים עם הרב, הוא מעולם הוא לא הוציא מהפה שלו שהוא הרב, וגם אם זה יהיה ארוך ומפרך, אף אחד לא יצליח להוציא את המילה הזו מהפה שלו'.

על האנשים האלו כותב הארצות צדיקים' שכשעושים מצוות מקבלים אותם בשמים בנחת ובשמחה, בשמים אוהבים כל תנועה שלהם כי זה יפה, כי זה צנוע, כי זה פשוט, וממשיך הארצות צדיקים' ואומר, ואותם אנשים שואלים ותפילתם מתקבלת אצל הקב"ה מיד ובעבור זה התקבלה תפילתו של ר' עקיבא בשעה שאמר 'אבינו מלכנו' – שתי מילים הספיקו לר' עקיבא כדי לקבל מה שהוא רוצה, כי הוא לבש ענווה, וכשפעם אמרו לו: 'לא הגעת לרועה בקר' – עושים ממך יותר ממה שאתה, אתה ראוי אולי לעבוד ברפת ולא להיות רב עם תלמידים. הוא השיב: 'לא הגעתי לרועה צאן' – אני רוצה לתקן אתכם, להיות רועה צאן אני לא בטוח שאני יודע, אפילו להחזיק את המקל של הרועים יש לי ספיקות אם אעבור בהצלחה, אני לא שווה כלום.

הם ברחו מהגאווה והשחץ, הם סלדו מההירות, כי הם ידעו מה שכותב הארצות צדיקים' שמי שמתנהג בשחץ אינו מתקבל אצלו יתברך, הם ידעו שהגאוותן לא יצליח, שאותיות גאווה – גימול, אלף, וו, הי אותיות הסופיות הם 'פול'.

ומסופר על ר' אלימלך מליזנסק בעל הנועם אלימלך' שבאחד הפעמים הגיע אצלו בחור חסיד ושהה תקופה קצרה במעונו. הרב הבחין שלמרות שהבחור היה נזהר בכל מצוה קלה כבחמורה, עבודת ה' שלו הייתה מהולה בגאווה (וכבר אמר הקב"ה שמי שעושה מצוות ומתרברב בהם, דומה מצוותו למי שיש לו כרטיסיה מנוקבת שכבר אינה ראויה לשימוש). אותו החסיד לפני שחזר לביתו הלך אצל הרב לקבל ברכת הדרך, הרב בירכו ולאחר שסיים, אמר לו את הפסוק: "אם יִסְתַּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם ה'". והסביר: 'אם אדם יעשה מצוות בסתר אך יש לו וְאֲנִי, הוא מרגיש את עצמו, אז לא אֶרְאֶנּוּ -הקב"ה לא רוצה לראות אותו. הבחור הבין את הרמז והיה מדוכדך מאוד וגמר בדעתו להיות עניו אמיתי וכך במשך חצי שנה היה לומד מוסר ומתחזק במידת הענווה ביתר שאת. לאחר חצי שנה חזר אל הרב ושהה במעונו כשעמד לצאת ועמד לקבל את ברכתו של הרב, בירכו הרב, כשסיים לברכו שוב אמר לו את הפסוק: "אם יִסְתַּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם ה'". התלמיד נדהם לשמוע שוב את אותו הפסוק וממש נשבר. אמר לו הרב: בוא אני אסביר לך עכשיו איך קוראים את הפסוק אם יִסְתַּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים – אדם עושה מצוות, וְאֲנִי לֹא – ומרגיש שהוא כלום, אז נשאר מילה אחת, אֶרְאֶנּוּ -הקב"ה רוצה לראות אותו, אשריך. הלוואי שנדע כולנו להיות שווים לכל נפש, להיות בני אדם.

מסופר על החתם סופר' זצ"ל שכשקיבל קהל, ניגש אליו בחור אחד וביקש שיעזור לו הרב להנצל מן הגאווה שזה קשה לו ביותר, השיב לו הרב שישב קצת לידו עד שימצא לו עצה נכונה. בינתיים נכנס עוד יהודי וסיפר לרב בצער שבתו הגיעה לפרקה ואין לו כדי להשיאה ואינו מוצא עצות לנפשו איך להסתדר עם המצב, פנה החתם סופר לאותו בחור ושאלו אם יש בידו להלוות לו שלוש מאות זהובים להכנסת כלה.

ענה הבחור: 'מחילה הרב, הלוואי והייתי יכול לעזור אך אני בעצמי במינוס גדול וזקוק להלוואה. אחריו נכנס אחד מחכמי העיר ששאלה קשה הייתה בפיו וביקש לשמוע את חוות דעתו של הרב בעניין. אמר ה'חתם סופר' לבחור: 'אולי יש לך תירוץ לקושיא?'; התנצל שוב הבחור וענה: 'אלו שאלות לחכמים, אני אפילו את השאלה בקושי הבנתי, זוהי רמה גבוהה מדי בשבילי'. לאחר שתירץ הרב את הקושיא, נכנס יהודי סוחר להתייעץ בענייני השקעות ונדל"ן. פנה הרב אל הבחור אם יש לו עצה נכונה היכן להשקיע, אך הוא חזר על אותה תשובה: 'כבוד הרב, מה לי ולהשקעות?!'. אמר לו ה'חתם סופר': 'איזה דבר מוזר אני רואה כאן, בחור שאינו עשיר ואינו בקי בהלכה ולא מבין בענייני מסחר וזקוק לעצה נגד גאוה, במה יש לך להתגאות?!'.

כמה צריך לזכור על מה יש לנו כבר להרים את האף ולטפוח לעצמנו על השכם, וגם אם נאמר שיש על מה, הרי מחר זה כבר יכול להיות לא שלך, זה רק פיקדון וכמו שאמר החפץ חיים זצ"ל שאדם דומה לקופאי בבנק שמתגאה בכסף הרב שיש לו במגירה וחבל שהוא אינו מבין שכל זה הוא פיקדון, שבכל רגע יכול להגיע ה'ברינקס' ולהוציא את כל הכסף מהקופה והוא יישאר ערום עם מגירה ריקה, אולי הדברים האלו יעזרו לנו לזכור לא להסתכל מגבוה, ללמוד להיות רגילים.

על הרב שד"צ מספרים שכשהיה אברך מסר שיעור בישיבה, אך לאחר השיעור הוא הבין שהוא טעה בכל המהלך שהטווה בשיעור, הוא לא חשב פעמיים ועבר ספסל אחר ספסל, אברך אחר אברך, והודיע לכל אחד: 'סליחה, טעית!'. הוא לא דילג אפילו על בחור אחד בישיבה, רק כדי שכולם ישמעו שהוא טעה. הגדולים ידעו להגיד שהם טעו, למה לנו קשה להגיד טעית? למה קשה לנו להוציא מהפה את המשפט 'אשתי את צודקת', וה'ארחות יושר' כותב: 'רוב המריבות בבית באים ע"י גאוה'. לעולם יהא אדם מודה על האמת, תדע להרים טלפון ולבקש סליחה. שנדע שגדולים מאתנו הרימו טלפון. יהי רצון שנזכה להיות אנשים פשוטים וטובים וכי"ר.

ולא תתרו (טו,לט)

בעת ההספד ביום השלושים להסתלקותו של רבי הבבא מאיר זצוק"ל, סיפר הצדיק רבי שבתאי יודלביץ זצ"ל, כי לארץ הגיע ידידו מלונדון ובפיו בשורה מרה, שבנו נחטף לפני זמן מה, וכל החיפושים אחריו לא העלו דבר, נסע עמו הרב שבתאי לבית הבבא רבי מאיר זיע"א, והאב התחנן לפניו שיגלה להם היכן הבן נמצא, בתחילה ניסה הבבא מאיר לחמוק מכל העניין הזה וסירב לענות לשואל. אך כאשר רבו ההפצרות, ביקש הצדיק להביא נייר ועפרון.

ישב הבבא מאיר וצייר לעיני הרב שבתאי ואורחו את הבית שבו נמצא הילד החטוף בלונדון, ואת השבילים המובילים לפרדס שבקצה הרחוב. ושם בקצה הפרדס, מצייר הצדיק את הבניין הגבוה בן שמונה קומות, ואז פונה לעבר אנשי שיחו ואומר להם:

כאן בקומה השלישית יש כנסייה, ובכנסייה זו נמצא הבן, מיד התקשרו הרב שבתאי וידידו ללונדון והודיעו לקרוביהם את תשובת הצדיק, הבבא מאיר. הבשורה הועברה מיד למשטרת לונדון, אשר פרצה למבנה בו שכנה הכנסייה ושיחררה את הבן החטוף, וברוך פודה ומציל סיים הרב שבתאי זצ"ל, ואז שאל הרב שבתאי את הקהל: האם רבי מאיר מכיר את המבנה בשכונה הזו שצייר? ומתי אם בכלל היה בלונדון? אלא זוהי תוצאה של שמירת העיניים, שבזכותה זכה רבי מאיר לראות למרחקים את כל מה שרצה לראות.

ממתק לשבת – הרב מנדי קליין

במחלקה הפנימית בבית הרפואה הדסה עין כרם בירושלים, היה מאושפז במשך שבועות רבים יהודי מבוגר בשם דניאל. הוא לא הרבה לדבר, רק כאשר באו הרופאים לבדיקות השגרתיות הוא היה מהנהן להם בחיוך מבויש ומאחל להם איחול לבבי. דבר אחד אפיין את דניאל באופן בולט, ציצית גדולה ולבנה הייתה לו מעל הבגדים והיא לא זזה משם יומם ולילה. הרופאים תמחו לפשר המנהג, שהרי דניאל לא היה נראה כבעל חזות דתית, אך הם לא שאלוהו על כך דבר. בוקר אחד בא הרופא כמידי יום לבדוק לו את לחץ הדם ואז פתח דניאל את פיו והחל לומר לו: אתה בטח שואל את עצמך לפשר המנהג שלי ללבוש ציצית גדולה מעל הבגד, למרות שאני לא נראה כאדם דתי, ובכן בא ואספר לך את סיפורי:

גדלתי בבית יהודי לא דתי בבודפשט הונגריה, וכאשר פרצה מלחמת העולם הראשונה גויסתי לצבא ההונגרי, ביום שיצאתי מהבית הביא לי אבי היקר ציצית, ואמר לי שאלבש אותה על גופי מתחת לבגדיי כל הזמן, והיא תשמור עלי מכל רע. עשיתי כמצוותו ושמרתי על מצוות הציצית בכל מצב, לקראת סוף המלחמה נפצעתי ונפלתי בשבי הצבא הרוסי, חששתי כי הציצית שעל גופי תסכן אותי בשבי. כאשר הובאתי לפני הרופא הרוסי הלב שלי דפק ורעדתי מפחד מה יקרה כאשר יגלה את הציצית. הוא הוריד לי את החולצה וכאשר ראה את הציצית שעל גופי הוא צעק לעברי בקול חנוק מדמעות "שמע ישראל" ודמעות רבות הציפו אותנו – שני חיילים יהודים שנפגשים באמצע הקרבות משני צידי המתרס! כמובן שהרופא דאג לי לתנאים טובים בשבי ולבסוף דאג גם לשחרורי משם ובעצם הציל את חיי. זוהי הסיבה שאני מקפיד על המצווה הזו באדיקות. בפרשת השבוע מצווה הקב"ה את משה: "דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצית"; לא פעם פוגשים אותי או את ילדיי אנשים ברחובות בודפשט, ובסקרנות הם שואלים, מה הם החוטים הללו? ומדוע אנו לובשים ציצית? הסיבה העיקרית היא: הציצית מזכירה לנו את מצוות הבורא ומעודדת אותנו שלא ללכת אחר תאוות ליבנו. ניתן לראות רמז לכך בעובדה שהגימטריא של 'ציצית' היא 600, ואם נוסיף לכך את שמונת החוטים וחמשת הקשרים הנמצאים בכל פינה, נגיע למספר 613 – כנגד תרי"ג המצוות. הציצית נחשבת למצווה שמזכירה לנו את כל שאר המצוות. תזכורת לא להתבלבל, לא להסתחרר מכל מה שרואים, להצליח להתרכז בעיקר, כי יש משהו גדול יותר מאתנו החותם הקבוע של מצוות ציצית בלבושנו מזכיר לנו ומחדיר ללבנו באופן תמידי את אהבת התורה ומצוותיה. קיומן של המצוות מביא לטהרת הלב ויוצר מסגרת של חיי קדושה, חיים הגדושים בערכי נצח ומביאים להתקרבות תמידית לה'. דברים אלו נאמרו במפורש בהמשכה של פרשת ציצית בתורה: "וזכרתם את כל מצוות ה', ועשיתם אותם, ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וכו'. למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי, והייתם קדושים לאלוקיכם." שבת שלום!

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון בן פנינה, אפרת בת מול, נועה בת יעל, קרן בת רחל.

לזרע בר קיימא: מוריה בת אורנה, מורן בת רותי, קורל בת סיגל.
הצלחה ופרנסה בשפע: לשגיאה בן מרים, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה,
לירון בן פנינה, קורל בת סיגל.

לרפואה שלמה: ציפורה בת מורוור, ציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה,
שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן
יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת
עזיזה.

לעילוי נשמות: אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה
בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל,
יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל.
ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנון בן
מוזלה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, זקלין לוי בת
מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה ז"ל, ירושה בת רות ז"ל, זהרה ואסתר ושמחה
ומכלוף בר חנינה למשפחת בן שבת ז"ל, אברהם בן חנה וזבולון הכהן ז"ל.